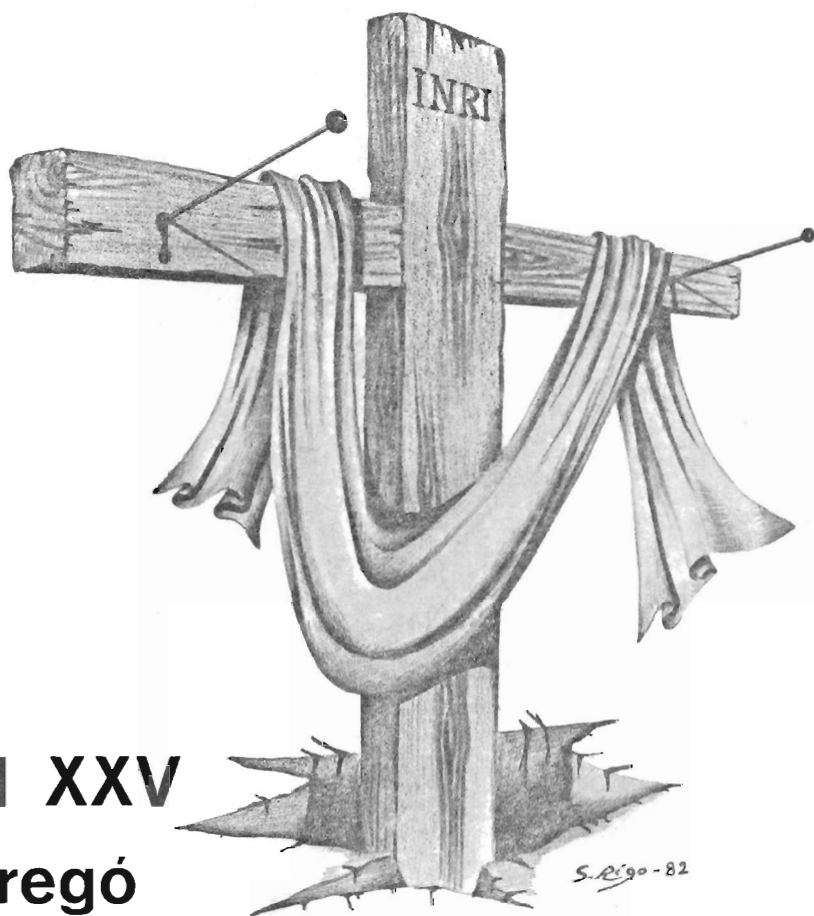

Rafel Mateu Rosselló i Adrover

**EI XXV
Pregó
de
Setmana
Santa**

Felanitx, 1982.

A la Companyia de Sant Agustí
en els 25 anys de la seva fundació,
agradat el encarregar-me el Pregó de
obertura d'esta i regne Tenqui
un futur esplendorós i refulgent

Rafel Mateu Rosselló i Adrover

pronuncià aquest Pregó

de Setmana Santa,

en el Convent de Sant Agustí

de Felanitx,

divendres dia 2 d'Abril 1982,

al complirse el 25

anys de aquest acte.

Confreres,

Felanitxers,

Senyores i senyors:

Avui es compleixen els vint-i-cinc anys que per primera vegada «un simple laic aixecà la veu dins aquesta església»¹ per a pregonar la Setmana Santa Felanitxera. Per a recordar aquesta data la Confraria de Sant Agustí ha volgut que enguany fos un dels seus confreres el que fes arribar a tota la nostra contrada la nova que estam al llindar de la Setmana Major de l'any del Senyor 1982.

Recordant la llegenda de l'Edat Mitjana que «un joglar convertit en monjo... feu el que sabia fer i el triple salt mortal repetit una i altra vegada, va muntar com un encens suavíssim, com una pregària fervent cap a l'altar de Nostra Dona»² és el que em feu acceptar la seva comanda que anirà teixida amb idees de tots aquells que durant aquests anys des d'aquest mateix lloc ens han fet viure des de diferents caires l'esperit dels fets històrics que recorda aquesta setmana.

Molts han estat els canvis que durant aquest temps hi ha hagut en la nostra societat, canvis de tipus econòmic, social, polític, religiós i un fort pessimisme i una gran fosca com

«si pel vent espellisades
passen fosques nuvolades»³

ennegreixen el futur i oprimeixen els cors. Crec que és necessari davant aquesta negror donar un crit d'Esperança. «Em sembla aquesta nit, sentir ressonar les paraules de Sant Agustí per adoctrinar-nos a tots i pronunciar el pregó ple d'esperança de la Setmana Santa de tots els temps... La Sang del Senyor, si vols, va esser derramada per a tu... Una sola vegada la derramà i per tots la donà».⁴

L'esperança ha d'estar fonamentada amb dos grans valors: l'amor i la fe. Valors que de petits aprenguem d'aquelles bones religioses: Sor Margalida dels Reis, Sor Magdalena del Sagrari i Sor Esperança, abans de rebre per primera vegada el Pa Eucarístic, virtuts de les quals ens havíem de recordar quan anàrem a la rectoria per passar l'examen de la «Doctrina» davant el venerable sacerdot el rector Mossèn Antoni Mora.

La Setmana Santa comença amb una gran esperança i així ho pregona el verd de les oliveres que el diumenge del Ram bellugueran dintre les nostres esglésies per acompanyar a Jesús que entra triomfant a Jerusalem aclamat com a rei.

Es una albada de futur encara que entorbiada per les boires del sofriment, però que serà esplendorosa i refulgent la matinada de Pasqua, encara que per arribar-hi haurem de passar per uns dies llargs i feixucs, però plens de grans aconteixements.

AMOR

Era el primer Dijous Sant, asseguts al voltant d'una

taula Jesús i els deixebles, Ell volent manifestar el seu amor, agafa pa i vi i ens l'ofereix a tots:

«Menjau i beveu, això soc jo»⁵

«En Vós s'engana el gust, la vista, el tacte
Sols per l'oïment sé el misteri exacte.
Jo crec, Fill de Déu viu, vostra paraula
Vós sou Pa vertader en nova taula»⁶

i continuà dient:

«Vos don un nou manament: que ens estimeu uns els altres com jo us he estimat»⁷

Amb aquestes paraules tanca Jesús tot el seu missatge, que avui ressona amb tota la seva força, missatge molt clar, molt senzill: Estimar.

Estimar Déu i els germans, perquè si no hi ha estimació d'uns als altres desvirtuem tota la doctrina de Crist.

Estimar els germans és començar l'alliberació de l'home, el deure d'haver d'estar vora l'home, vora la petitesa de l'home, és estar amb els petits, els menyspreats, els qui no tenen amics. «Es l'amor que compta allà només. Amb ulls d'Amor tot s'aclareix. I l'Evangeli de Jesucrist és l'Evangeli de l'amor».⁸

A l'entorn de la taula del Dijous Sant es desfà l'entruyallament de tota la crisi religiosa. Jesús se'ns dona totalment per amor i perquè creu en tots nosaltres, vol que nosaltres estimant els germans creguem en Ell.

Estimar és creure, és esperar, és veure en tots els homes a Déu mateix, perquè en cada un d'ells espera que l'estimem.

Estimar és el distintiu de tots aquells que volem ésser cristians i si «nosaltres ens despreocupam dels nostres germans, ens oblidam d'ells, els miram només quan ens resulten simpàtics, quan no ens creen problemes o quan podem obtenir algun benefici de la nostra relació amb ells»⁹ no complim el vertader missatge de Crist, el desvirtuam, perquè la cosa més autèntica és estimar tots, incluint els oblidats, els marginats, els perseguits, els humils, aquells que no ens cauen bé, aquells que sense salut viuen tots sols, això és el simbolisme de dur a la nostra processó del Dijous Sant «alt el Crist, oberts els braços, fins a tocar amb les ungles, amb dolç abraç portal per portal, home amb home, amor amb rencor, perquè ens estimem uns els altres segons el teu manament».¹⁰

Ha acabat el sopar i després d'haver menjat «el pa sec, eixut, compartit, repartit per igual entre tots. El pa de tots damunt la taula comuna»¹¹ i besat els peus al mateix traïdor, dolçament Jesús li digué: feu el que has de fer.

Tots dos: Jesús i Judes feren el seu camí. Jesús i Judes són dues notes contraposades en la nit del Dijous Sant, dos mons diferents, dues maneres distintes d'estimar, d'entendre l'amor.

Judes fa el seu camí, va cap als poderosos, posposa el seu amor a les seves avantatges, Judes és un tipus actual que sols cerca el triomf, és l'oportunista, el que

es ven als qui paguen millor. Judes és egoista: és el comerciant que manipula les mercaderies, és l'estafador, el polític que posa preu als seus favors, és el que escriu falsetat, el que ven la pàtria que ha de defensar...

Jesús és el punt oposat. Fa el seu camí, és un camí d'amor, és un món diferent, és un anar cap a l'humil, és l'obedient, és el qui estima, el qui consola, el qui vol un món lliure, el qui alça la veu per cridar contra les injustícies, contra l'usura i la tirania.

Aquestes figures segellen, encara que de forma diferent, el nou manament d'aquest Dijous Sant.

FE

Quan comença el sofriment, la matinada del diven-dres s'entrenuen l'amor amb la fe.

La fe és creure, és més, no sols és una creença sinó també una vivència perquè «la fe sense obres és una fe morta»¹²

En aquest món on vivim, en aquest món desorientat la Fe continua vigent, i ho serà més cada dia perquè en tota confusió hi ha sempre una força de renaixença, un ressorgir dels valors autèntics, després d'haver estat purificats per la prova.

La Fe en el Crist, el convenciment que Ell és per damunt el temps i que «per Ell, amb Ell i en Ell»¹³ nosaltres triomfarem i vindrà un temps millor, això és

el que ens ha de fer treballar cada dia, vivint la fe i la bona nova del Crist que serà solució i esperança, joia i gaubança.

Nosaltres, felanitxers, no podem esser d'aquells que sols celebren una fe sense entusiasme, d'aquells que la celebren sense viure-la i compartir-la amb el germans. La nostra fe ha d'esser vibrant, moguda, agermanadora.

I ha d'esser així perquè el nom del nostre poble ens parla de fe i foren els nostres avantpassats els que posaren damunt les barres d'Aragó el símbol de l'amor i de la fe.

Tota la nostra història és un teixit de fe.

Fe, la d'aquells felanitxers que a la nostra vila fundaren les congregacions religioses.

Fe, la d'aquells homes i dones que pel portal major de la celestial Jerusalem, presidits pel Batle i els retgidors hi entraren amb una processó d'hossannes amb bellugadissa de rams d'olivera collits a Binifardà¹⁴ un diumenge del Ram.

Fe, la de tots aquells que obriren camí cap al cim de la nostra muntanya de Sant Salvador i la de tots els que seguiren continuant aquell caminar com foren l'ermità Samuel, el metge Rigo i el Cercle Recreatiu.

Fe, la de tots aquells nous pares que amb el seu fill a braços van a oferir-lo a la Nostra Senyora.

Fe, la de tants de sacerdots i religioses, germans

nostres, que per tots els indrets del món han fet i fan viure aquesta mateixa fe.

Fe, la de tants homes que guiats per Mossèn Joan Pou, Custos d'aquest Convent, durant més de setanta-cinc anys han pregat a Déu, fet pa viu per tots nosaltres.

Fe, la de tots els innominats felanitxers que han viscut la seva vida i en silenci i desconeguts han ajudat a fer la nostra història.

La fe del nostre poble és una fe viva, regada abundantament el dia de la nostra Patrona amb l'aigua que brotà davant la nostra Parròquia que «eleva solemnement el Pa i el Calze eucarístics dalt la seva alta façana»¹⁵, és la font d'aigua viva que Jesús ens va donar als felanitxers, igual a la que volia donar un dia a la Samaritana, aigua que vivifica la nostra vida espiritual i d'ella reben la benedicció les novelles parelles de felanitxers que baixant les escales

«ja veuen i compten sos minyons»¹⁶

escales per les quals pujaran també els nostres petits

«per alimentar-se i viure de cel i de llum pura».¹⁷

Aquesta fe que tan fort ha arrelat dins la nostra nissaga no pot morir

«La soca més s'enfila
quan més endins pot arrelar»¹⁸

per això ens cal també conservar «aquesta fe viva,

d'obra, de caritat perquè una pura creença sense obres no val res»¹⁹ i donar-la al nou plantell felanitzxer com ho feren amb nosaltres els nostres avantpassats.

El Divendres Sant damunt el Calvari s'ajuntaren l'amor i la fe.

Aquell que en vida fou capaç de donar esperances perquè parlava d'un regne que enlluernava, parlava d'alliberament, no va ésser capaç de fer-se apreciar, ni d'establir nexes d'unió amb els poders fàctics, perquè per aquests era un pertorbador, un revolucionari, un amotinador i per als violents resultà ésser una decepció ja que per ésser revolucionari era massa pacífic, massa poc decidit, perquè per fer una revolució no es pot fer amb paraules benignes.

Això feu que acabàs a la Creu, la Creu equivalent avui a la pena de mort, l'afussellament, la forca, els fons crematoris, la cadira elèctrica, la cambra de gas que nosaltres els homes hem inventat trepitjant el nou manament:

Creu, a la que nosaltres donam culte oblidant perquè Crist hi va arribar.

Creu, a la que recorrem moltes vegades per defensar coses que Crist no hagués defensat.

Creu, que ens parla d'un Déu aplastat, mort pels vigilants de l'ordre i la llei.

Creu, de la que feim adesiara una espasa o un punyal.

Creu, que ens parla d'un Déu que assumeix amb el seu dolor, el dels menyspreats, el dels solitaris, el dels marginats, el dels emigrants, el dels difamats, el dels perseguits.

«Esser cristians, professar una religió d'amor i de fe no pot consistir de cap manera en assistir indiferents a la crucifixió d'aquest Crist de camisa gris i calçons apedeçats que camina tal volta, cap baix, cercant una feina que no troba».²⁰

Crist està en Creu i contra Ell blasfemen tots els presents tan sols un lladre penjat a una creu com Ell, que amb Ell accepta el dolor, que pateix amb resignació i que amb esperança li demana que es recordi d'ell quan sigui al seu regne, és l'imatge de l'autèntic cristià que no té por, que sap estar unit a Jesús encara que sigui en la persecució. «Vos parla un que creu que avui en dia es necessita una certa dosi de coratge per passar per la vida sense fer comèdia».²¹

I Jesús entregant al Pare el seu esperit, mor

«E doncs Jesucrist expirà e morí
morí en quant fo home, no en quant fo diví»²²

i amb la seva mort ens fa lliures, és el misteri d'una mort en oferiment, mort que continua avui dia, perquè encara continuen morint violentament homes per una idea de llibertat, perquè encara n'hi ha que moren aplastats per les injustícies, per la incomprensió, moren poc a poc per causa de l'atur, per motius de salaris injusts, per retribucions miserables, altres moren per-

què són esclaus de la tirania, altres moren per defensar els drets humans, els drets d'expressió, altres perquè demanen l'alliberació.

«L'alliberació del cristià doncs, no és el fruit d'una doctrina abstracta o intemporal, és el resultat d'un esdeveniment històric, la mort victoriosa del Crist».²³

Jesús mor i Ell que és Déu, mor per totes les injustícies, per la mala distribució de la riquesa, per la pena dels dèbils, pels explotats, pel poder dels opressors, pel monopoli de la ciència, per la covardia dels cristians i la seva Sang «que pontifica de cap a cap d'any a l'altar major de la Parròquia»²⁴ purifica també la nostra fe perduda, el nostre amor egoista.

ESPERANÇA

A la nit del Divendres Sant l'amor i la fe floreixen en esperança.

La processó que acompanya a Crist mort, que mans piadoses han baixat de la Creu que «està dreta enmig del terra-trèmol universal»²⁵ i que nosaltres hem posat damunt el replà de la nostra escalera major perquè aquest dia presidesqui la vida de la nostra vila

«Alçada està ja la Creu
que enlaira el Cos enclavat
del que morint dóna vida»²⁶

arribarà en aquesta església on Crist serà depositat dins un sepulcre obert i nou que sota les seves bòvedes

espera el seu cos. Es una tomba buida, oberta, sense làpida que un dia fou signada i segellada a instàncies dels jueus, però que en ella està l'esperança d'un nou món.

D'aquest sepulcre surt una torrentera de futur. Crist ho digué «Jo soc la resurrecció i la vida»²⁷ i encara que segellin la tomba i hi posin soldats Jesús resucitarà i farà un nou món i una nova terra. Aquest sepulcre que el Divendres Sant nosaltres tancarem, el tancarem amb una esperança d'una renovació total de la nostra ciutat.

«Aquesta és la tasca que tenim senyada: la construcció d'un món més just, més igualitari, més lliure, més joiós, per arribar a aconseguir tots plegats un nou cel i una nova terra».²⁸

Davant aquesta tomba «sabem que el cristià és un traïdor si s'allunya dels problemes i de les llàgrimes del món».²⁹

«El missatge cristià no allunya els homes de la construcció del món, ni els du a despreocupar-se del bé dels germans, tot al contrari, els imposa com a deure el fer-ho».³⁰

Deixat el cos de Jesús dins el sepulcre començarà una nova processó que acompanya a Maria amb la seva soledat, però jo diria que és la processó de la gran esperança, de la resurrecció, de la trobada amb el Crist, és el començament de la gran vetla de la nostra fe, la vetla del nostre amor, la vetla de la nostra espe-

rança, perquè la resurrecció del Crist és l'únic aval de la nostra resurrecció.

«Felanitx: Fe en la nit del temps, diria jo, més afegiria Fe i Art»³¹ i Amor pot tenir i ha de tenir esperança perquè aquestes arrels que tan endins han arraigat faran brotar tendres tanyades d'un gran i nou futur.

La nostra fe i esperança en el Crist es basen en la resurrecció, en la Pasqua.

La nit pasqual és la recreació de la comunitat cristiana, és la nova llum, un moment de futur, perquè d'ella sortirà l'home nou la nova església.

L'espera davant aquest sepulcre on han quedat els dies de la Passió «Passió vol dir creu, camins de dolors, aventura»³² ens fa somriure i destriar l'alba del nou dia.

Hem arribat a l'albada esponerosa:

Poncella, esperança, albada
sou aquí baix lo millor».³³

Es la Pasqua, és la llum que illumina tot l'any, és l'alegria, l'acció de gràcies, es la renovació «Felanitx sent, Felanitx obri l'arcada infinita del sentiment cap a l'alba clara de la renovació de l'ànima».³⁴

L'esperança amb el futur, és la nostra joventut que agafarà la torxa de la llum que encengueren els nostres padrins i d'una manera nova, en un estil nou con-

tinuaran fent i obrint un nou camí, que no serà sinó una continuació del que fins avui han anat fent i feim tots nosaltres, els felanitxers d'ahir i d'avui.

Vosaltres joves:

«Siau qui sou, més no us tanquen, ombrivols
dins una llar històrica
sens horitzons. Volau sobre les terres
enfora, amunt com l'àguila.»³⁵

Confrades, felanitxers, senyores i senyors.

Crist ha ressuscitat, alleluia.

«Ara hem vist i hem cregut i hem agraït sabent que de res no ens hagués aprofitat néixer sense la gràcia de la Redempció.»³⁶

Voldria que aquesta Setmana Santa d'enguany estàs signada amb el segell d'aquestes tres fonts: Fe, Caritat i sobretot Esperança, d'un arrelat convenciment del gran i esplendorós futur que ens espera.

Per aquest futur tots ens «servirem de la raó i de la veritat com si fossin vertaderes armes de combat.»³⁷

I quan la Verge Maria gojosa farà les tres reve-rències a Jesús ressuscitat i els coloms omplin l'espai de la plaça de la Font, obriguem el cor i juntem les mans amb un gran clam de gaubances i alleluies.

I «amb la mateixa il·lusió dels nostres avantpassats correm a gaudir de les notes sempre velles i sempre novelles del «Pasdoble» de la Freixura.»³⁸

He dit.

NOTES

- ¹ Bernat Vidal i Tomàs.—Pregó de Setmana Santa - 1958 - Felanitx.
- ² Josep Maria Llopart de la Penya.—Pregó de Setmana Santa - 1959 - Felanitx.
- ³ Miquel Costa i Llobera.—«Temporal» Líriques Ed. Catalana, pàg. 60.
- ⁴ Pere Xamena i Fiol.—Pregó de Setmana Santa - 1962 - Felanitx.
- ⁵ Evangeli segons Sant Lluç.—Cap. 22 vers. 17-21.
- ⁶ Llorenç Riber i Campins.—Traducció «Adorote Devote».
- ⁷ Evangeli segons Sant Joan.—Cap. 13 versicle 34.
- ⁸ Jaume Vidal i Alcover.—Pregó de Setmana Santa - 1965 - Felanitx.
- ⁹ Teodor Òbeda i Gramoge.—Pregó de Setmana Santa - 1976 - Felanitx.
- ¹⁰ Miquel Pons i Bonet.—Pregó de Setmana Santa - 1963 - Felanitx.
- ¹¹ Bartomeu Bennàssar i Vicenç.—Pregó de Setmana Santa - 1974 - Felanitx.
- ¹² Carta de Sant Jaume.—Cap. 2 versicle 17.
- ¹³ Santa Missa.—Canon.
- ¹⁴ Jaume Oliver i Oliver.—Pregó de Setmana Santa, 1960 - Felanitx.
- ¹⁵ Guillem Colom i Ferrà.—Pregó de Setmana Santa, 1961 - Felanitx.
- ¹⁶ Joan Alcover i Maspons.—«La Balanguera» Ed. Homenatge 1976, pàg. 13.
- ¹⁷ Miquel Costa i Llobera.—«Lo Pi de Formentor» Líriques. Ed. Catalana, pàg. 53.
- ¹⁸ Joan Alcover i Maspons.—«La Balanguera». Ed. Homenatge 1976 pàg. 13.
- ¹⁹ Pere Estelrich i Juan.—Pregó de Setmana Santa - 1972 - Felanitx.
- ²⁰ Josep Melià i Pericàs.—Pregó de Setmana Santa - 1968 - Felanitx.
- ²¹ Joan Vidal i Perelló.—Pregó de Setmana Santa - 1975 - Felanitx.
- ²² Ramon Llull.—«Plant de la Verge».
- ²³ Francesc Riera i Montserrat.—Pregó de Setmana Santa - 1979 - Felanitx.
- ²⁴ Germà Coll i Mesquida.—Pregó de Setmana Santa - 1964 - Felanitx.

- ²⁵ Bru Morey i Fiol.—Pregó de Setmana Santa - 1971 - Felanitx.
- ²⁶ Gabriel Rabassa i Bisquerra.—Pregó de Setmana Santa - 1981 - Felanitx.
- ²⁷ Evangeli segons Sant Joan.—Cap. 11, vers. 25.
- ²⁸ Antoni Obrador i Adrover.—Pregó de Setmana Santa - 1978 - Felanitx.
- ²⁹ Antoni Oliver i Montserrat.—Pregó de Setmana Santa - 1969 - Felanitx.
- ³⁰ Joan Pau II.—Encíclica «Laborem Exercens».
- ³¹ Jeroni Juan i Tous.—Pregó de Setmana Santa - Felanitx, 1977.
- ³² Gabriel Janer i Manila.—Pregó de Setmana Santa.
- ³³ Miquel Costa i Llobera.—¿Per què? «Líriques» Ed. Catalana pàg. 18.
- ³⁴ Miquel Bota i Totxo.—Pregó de Setmana Santa - Felanitx, 1966.
- ³⁵ Miquel Costa i Llobera.—«Als joves» Líriques - Ed. Catalana, pàg. 153.
- ³⁶ Pere Antoni Massut. i Oliver.—Pregó de Setmana Santa - Felanitx, 1980.
- ³⁷ Robert Pring Mill.—Pregó de Setmana Santa, Felanitx 1978.
- ³⁸ Bartomeu Bennàsar i Cifre.—Pregó de Setmana Santa - Felanitx - 1967.

